

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy ccentimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitott cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A király mondta.

III.

Oda, hol a nemzetiségi bajok csirgéznek, s hol a nemzetiségi aspirációk tápláltnak és fejlesztetnek, a kinevezett tisztviselő még kevésbé férközhettek, mint a választott. E bajok és ez aspirációk fészke a család, melegágya az egyház. Az a család, melyben a faji öntudat zászlótartói a nők; és az az egyház, mely autonómiájánál fogva szász nemzetivé, román-nemzetivé, tót-nemzetivé lett s faji szempontok által vezéreltetve tartja fen iskoláit. E két fontos tényezőhöz csatlakozik a tudományos a költészeti és az időszaki irodalom. — Hogyan, mely úton, mily eszközökkel és minő joga jut efészkekhez e melegágyhoz a közigazgatási tisztviselő?

Ismétlem, bármiként formulázta a nemzetiségi baj — akár úgy, hogy üres handabanda az egész, akár úgy, hogy minden követelés jogos, akár úgy, hogy a nemzetiségi kérdés az üres handabandának és a jogos követeléseknek egy vegyüléke; annak a kinevezési elvhez épen úgy nincsen köze, mint a választási elvhez. A nemzetiségi kérdés csak ott oldható meg, a hol az keletkezik, miként a folyó csak a forrásnál zárható el végképen. Tehát a családban, az iskolában, az irodalomban. Már most, a politikai irányzat szerint, nyulhat a kormány erőszakos eszközökhez — a mi az alkotmány felfüggesztését jelenti — nyulhat törvényes eszközökhez, avagy választhatja a laissez faire laissez passé útját. Bármelyik útát választja a kormány, negyedszázados tapasztalat mutatja, hogy terveihez a választott tisztviselők épen úgy kiszolgálják, mint a kinevezettek. A kormánynak naponként vannak törvényes intézkedései. Nincs példa rá, hogy a választott tisztviselők valaha ellenállást tanusítottak volna. A képviselő választásánál igen gyakori a kormánynak törvénytelen intézkedése is. De bizony ennek sem állottak ellent a választottak, hanem szolgáltak, korteskedtek, erőszakoskodtak eleget, néha sokat.

Justiciánk és pénzügyünk kinevezett tisztviselőkből áll. De kerekken tagadom, hogy akár a bíróságoknak, akár a pénzügyi hatóságoknak a magyarság erősítésében több érdemük volna, mint a törvényhatóságoknak. A főispánok kinevezett tisztviselők; de tagadom, hogy a magyar állameszmét hűbben szolgálnak, mint a választott alispánok és polgármesterek. Különbözik nem is az itt a kérdés. Itt mindent a hatáskör dönt el. Lesz-e a kinevezett megyei tisztviselőnek beleszóla oda, hol a nemzetiségi baj fészkel? Miként fogja az a kinevezett tisztviselő a családnak, az iskolának, a hírlapnak gondolkodását más térre terelni? Ezt mondják meg nekem azok, akik magyarsági szempontból akarják az államot állítani.

Visszaélésekről, törvénybe ütköző cselekményekről nem beszélek. Ezek, a menyiben rendőri természetűek, eddig is elláttattak a szolgabírák által; a menyiben büncselekményt képeznek, ezután is az államügyesek körébe vág. De beszélek a félreértésnek, félrevezetésnek, agitációnak és gyűlölködésnek azon örökös sorozatáról, melynek mindennap tanúi vagyunk s melyek megnehezítik a békés fejlődést s lehetetlenné teszik a testvéries együttélést. Miként fog ezen a kinevezési rendszer segíteni? Kit fog a kinevezett jobban felvilágosítani mint a választott? Kit fog amaz jobban megnyugtani, mint emez?

Hát ne hazudozzanak és ne adják egy alkotmányos, jó fejedelem ajkaira azt a hamis jelszót, hogy hazánk speciális viszonyai teszik szükségessé a kinevezési rendszert. Mondják meg a valóságot, hogy ítéltessék a nemzet. A valóság pedig az, hogy 67 óta lépésről lépésre útban vagyunk Gesamtösterreich.

reich felé. Akkor csak azt mondták: közös a védelem; most már közös a véderő. Akkor a vámsorompók felállítás joga kikötött; most a vámterület közössége immár politikai dogma. Akkor törvénybe ígtatták a honvédségnél a trikolor jogait; most oda van csempészve a sárgafekete lobogó. Akkor a magyar bíraskodás szuverénitása még kétség alá sem jött; most a magyar bíraskodás egyik alkatrésze, a konzuli bíraskodás immár közössé van téve. Hatósági szervezetünk legnagyobb része immár osztrák kaptára van huzva. Magán jogunk, büntető jogunk, polgári és büntető perrendtartásunk, erdőségi hivatalaink és azok ügykezelése, csendőrségünk, pénzügyi igazgatóságunk, államszámvitelünk, bányatörvényünk, adókezelésünk, népiskoláink, gymnasiumaink, tantervünk, egyetemünk, tankönyveink mindez — még kimondani is szörnyűség! — teljesen osztrák mintára van berendezve és felállítva. Törvényhozási alkotásaink kilencszítésként hitvány majmolás. Csak a vármegyei önkormányzat nőtt ki a mi talajunkból. Összes törvényeink közül csak a közjog, s összes intézményeink közül csak a vármegye tisztán magyar alkotás. A hatóságok közül ma már csak a vármegye tesz élő bizonyosságot a magyar faj kormányzati, igazgatási és politikai teremtő erejéről. Most már ezt is megszüntetik, hogy ezzel is kevesbítették a választal Magyarországot és Ausztria között. Ez a valóság.

Hazánk speciális viszonyai — érteve a nemzetiségeket — nem a vármegyei önkormányzat megszüntetését, hanem annak fentartását teszik szükségessé. A törvényhatósági élet azt a szerepet viszi a nemzetiségi politikánál, a mit a mentőselep a gőzkazánál. Ha a közigazgatás feszültté teszi a levegőt, mindig ad a vármegye törvényes alkalmat a meggyült gőz elpárolgására. Ha a keserűséggel tulterhelt ember kibeszélheti magát, megkönnyebbül. Ha nincs törvényes fórum arra, hogy elszálljon az izgalom heve, akkor az, a titkos konvencionális homályába húzódik s a nyílt ellenfélből konspirátor lesz. Vármegyeileg sok követelés leszállítható és számos nemzetiségi kívánság betölthető. Országos érdek még sem lesz feláldozva. De a központ nem foglalkozhatik apró-cseprő ügyekkel; s ha foglalkozik, rosszul teszi, mert nem ért hozzá.

A kormány kinevezhet Szeben-megyébe kizárólag magyarul beszélő tisztviselőket, s ezt aki feltétlenül gondolkozik, tekintheti a magyarság izmosodásának. De bizonyos az, hogy azok a kinevezettek, a kinevezés előtt is magyarok voltak, valamint bizonyos az is, hogy Szeben vármegye lakosságának nagy többsége a kinevezés után is szász és román marad. A különbség csak annyi, hogy ma, e vármegyét egy vegyes szász-magyar és román tisztikar kormányozza, s ez által számos szász és román családnak érdekei fűződnek a vármegyéhez s közvetve a magyar államhoz; míg ha a kormány oda telepít egy merőben idegen magyar tisztikart, megszűnik az az érdeklődés s elszakadoznak a vonzalomnak azonszállai, melyek számos családot s ezekkel együtt a vármegyei lakosság jelentékeny részét a magyar kormányához csatoltak.

A magyar állam izmosítása szempontjából indítványozza a kormány a kinevezési elvet. No bizony. Hát a tisztviselők választásán fordul meg a magyar ügy? Hát a magyar államot egy negyed század óta odafelkészítették, hogy vereségben forog a miatt az egynehány román vagy szász tisztviselő miatt — s e nagy veszély elhárítható lesz, ha ezen alárendelt hatáskörű tisztviselők helyébe magyarokat neveztek ki? Minő idétlenség! Vagy tán nem ezt célozzátok? Hát beszéljétek, mit akartok? Szolgabíró — pardon! — be- zirkar által akartok a románból magyar

csinálni? Ugyan, hagyjatok fel már a hazudozással! És ne legyetek most hypokriták! Ha gyávák voltatok akkor, mikor a magyar állam jogait kellett volna megoltalmazni. Micsoda, még ti beszéltek? Azt akarjátok elhitetni, hogy magyar szempontok vezetnek ezen osztrák javaslatnál? Hát ki tette, hogy a hadsereg nyelve nem magyar, hanem német? Ki tette, hogy nincs magyar tisztiakeademia? Ki tette, hogy a magyar fiu német tiszt vizsgát tegyen? Ki tette, hogy nincs magyar udvartartásunk? Ki tette, hogy nincs magyar követtség külföldön? Akkor kellett volna védelmezni a magyar állameszmét, mikor arról szó volt. De akkor osztrákok voltatok. Most is azok vagytok.

B. M.

Vasuti csatlakozás az erdélyi határon. Néhány nap óta Románia meghatalmazott képviselői tartózkodnak Budapesten, hogy a magyar kormánnyal az erdélyi határon, Vörös-toronnyal s a gimesi szorosnál két új vasuti csatlakozás létesítésén meg egyezzenek. Mint a Pester Correspondenz jelenti, a vonatkozó tárgyalások kedvező eredményre vezettek s az egyezménynek már csak a külügyministeriumon kell átmennie, a mi ezuttal csak formalitás, hogy rövid időn életbe lépjen. Ha ez az egyezmény keresztül lesz vite, akkor Románia — eltekintve a bukovinai vasuti csatlakozástól — nem kevesebb, mint négy vasutal lesz hozzánk fűzve az erdélyi határon. Már ez egyetlen tény magában hordja a biztosságot, hogy Románia, bármily kormánya legyen, nem tűzhet a sikerre kilitással oly politikát, mely az osztrák-magyar monarchia érdeke ellen fordulna.

Politikai hír.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt hétfőn Irányi Dániel elnökle alatt tartott értekezletén elhatározta, hogy a szokásos márczius 15-iki diszebedet a kör helyiségében d. u. 2 órakor az idén is megtartja. A Dabason rendezendő márczius 15-iki ünnepélyen a párt egyik kiküldöttje által vesz részt és Kossuth László sírjára koszorút küld. Az 1875. évi LI. t.-cz. némely mellékleteinek módosításáról szóló javaslatot a párt nem fogadja el. A párt álláspontját Tóth Ernő fogja kifejezni. A honvédség tartalék-készletének kiegészítésére szükséges ismétlő puskák beszerzésének engedélyezéséről szóló javaslatot a párt elfogadja. Lukács Gyula indítványára elhatározza az értekezlet, hogy husvét után alkalmas időben a választási előkészületek megtétele végett választandó végrehajtó bizottság megalakítását. Végül az értekezlet kimondja, hogy elvárja a közigazgatási, valamint a képviselőház egyéb bizottságába be- választott tagjaitól, hogy a bizottsági üléseken állandóan jelen legyenek.

Országgyűlés.

Budapest, márc. 10.

Ma az országgyűlés mindkét háza ülést tartott. A képviselőház elintézte a honvédség tartalék-készletének kiegészítésére szükséges ismétlőpuskák beszerzésének engedélyezéséről és a közös hadsereg s honvédség egyénekinek katonai ellátásáról szóló törvényjavaslatokat. Vita csak az első javaslatnál volt, melynek tárgyalásánál a pártok ugyan megannyian egy álláspontot foglaltak el, de az ellenzék a mult tapasztalatain okulva az új gyárral kötött szerződés bemutatását is kívánta. Ily értelemben szólottak: Hoitsy Pál, Bolgár Ferencz, Pázmány Dénes és Beöthy Ákos, míg a kormány álláspontját Münnich Aurél és Gromon államtitkár védte. Az ülés tíz órá-tól tizenkettő utánig húzódott el.

Ezalatt a főrendiház is megkezdte ülését s letárgyalta a tegnapi elhalasztott törvényjavaslatokat. Módosított csak a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslaton történt, amennyiben törvényben biztosított hogy a vasárnapi munkaszünetnek legalább hét-hét reggeli hat óráig kell tartania. A vi-

tában résztvettek: gr Zichy Nándor, Zelenka Pál, br. Hornig Károly és Baross Gábor kereskedelmi miniszter. Később a katonai özegek és árva ellátásáról szóló törvényjavaslatnál felszólt Hollán Ernő is, kinek szavaira br. Fejérváry miniszter válaszolt.

Törvényjavaslat

a közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről a vármegyékben.

II. RÉSZ.

A közigazgatási hatósági közegek és azok hatásköre.

26. p.)

162. p.

A legtöbb adót fizetők névjegyzék adóhivatalok hivatalos kimutatásai alapján, minden évben a törvényhatóság igazoló választmánya állítja össze, illetőleg igazítja ki.

Az adóhivatalok kötelesek az e végből szükséges azon évi adókimutatásokat minden évben, augusztus 31-ig a törvényhatóság rendelkezésére bocsátani.

A törvényhatóság intézkedik, hogy ezen adókimutatások az igazgató választmányi össze- tülése előtt 8 nappal betekintethessenek, s a netalán szükséges fölszámamlások megtehetése végett előre meghirdetett helyen kitéssenek.

Az igazoló választmány áll: a közgyűlés által egy évre választott 5 tagból és a főispán által a bizottsági tagok közül szintén egy évre kinevezett elnökből és 3 tagból, előadja a törvényhatósági jegyző.

Érvényes határozat hozatalra az elnökkel 5 tag jelenléte szükséges.

(26. p.)

163. p.

A sorrend megállapításánál a törvényhatóság területén fizetett összes egyenes állami adó vétetik számításban; továbbá az állami, felekezeti, törvényhatósági, közügyi és magán tanintézetek tanárai, a tudományos akadémia tagja, az akadémián művészek, a folyóirat és lap-szerkesztők, a lelkészek, az ipar- és kereskedelmi kamarák bel- és kül tagja, ugy szintén a magyar államban érvényes oklevéllel ellátott tudorok, tanárok, ügyvédek, bírák, orvosok, mérnökök, építésszek, gyógyszerészek, sebészek, bányászok, erdészek, gazdaszok, gazdaszettek és állatorvosok összes egyenes államadója kétszeresen számítatik.

A férj vagy atya államadójába a nő, valamint a kiskoru gyermekek államadója is beszámítatik, ha a nőnek vagy a kiskoru gyermekeknek vagyonát kezeli.

Oly egyének között, kik közül az egyik egyszerűen, a másik pedig kétszeresen számított államadó folytán jutathatna a bizottságba, az utóbbi bir elsőbbséggel, midőn pedig azon eset fordul elő, hogy ketten vagy többen hasonmieségi államadót fizetnek, ezek között az igazoló választmány elnöke sorhuzás által dönt.

(27. p.)

164. p.

Azok, akik a 163. p. kezdeményét igénybe venni kívánják az tlések tartalma alatt az igazoló választmány előtt juthatna egy írásban minden évben jelentkezni s jogosultságokat igazolni kötelesek.

A ki nem jelentkezett vagy jogosultságát igazolni nem tudja, az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől ezen egy alkalomra elesik.

(28. p.)

165. p.

Az igazoló választmány a kitűzött és kihirdetett napokon nyilvánosan tartja üléseit, a felszámamlások fölött határoz, azon határozatát melylyel valaki a névjegyzékből kitűrtülte az illetőnek 8 nap alatt kézbesítetteti és a megállapított névjegyzéket másolatban meg- küldi ki azt tájékoztató végett közszemlére kitenni s a kitétel határidejét egyidejűleg kihirdetni köteles.

A kézbesített határozat ellen a kézbesítéstől s a névjegyzék áltában a törvényhatóság székházán feltűrtézésztől 15 nap alatt az állandó bíráló választmányhoz fellebbezésnek van helye.

Ha az igazoló választmány által megállapított névjegyzék ellen 15 nap alatt fellebbezés adatik be, az igazoló választmány a névjegyzéket tudomásvétel végett a közgyűlésnek bemutatja, ellenkező esetben pedig azt az összes iratokkal és a beérkezett fellebbezésekkel együtt a bíráló választmány elé terjeszti.

(29. p.)

166. p.

A bizottsági tagok választása választókerületenkint eszközöltek.

A választókerületeket az egymáshoz tartozó községek, illetőleg utcák s a választási főhely kijelölésével a törvényhatóság maga alakítja meg. Egy-egy választó-kerületben 200 választónál kevesebb és 600 választónál több nem lehet. Olyan közsék melyben legalább 200 választó lakik, külön választó-kerületet képez.

Ha választók száma a 600-at meghaladja, a község, 200—600 választóból, álló külön választókerületekbe osztandó fel.

A bizottsági tagok számának a 159. p.

értelmében újból lett megállapítása alkalmával a választókerületek szerinti beosztás is megfelelőleg kiigazítandó. Kiigazítható azonban időközben is, ha a törvényhatóság indokolt előterjesztésére s kiigazítást a belügyminiszter szükségesnek találja.

(30. p.)

167. p.

Minden választó-kerület lehetőleg páros számban csak annyi bizottsági tagot választ, a mennyi a bizottságnak választási alá eső tagjaiból a kerület választóinak a törvényhatóság összes választóihoz viszonyított aránya szerint a kerületre esik.

(31. p.)

168. p.

Választható mindez, a kire nézve a 158. p. ban felsorolt kizárási okok nem fognak.

Választó a törvényhatóság mindazon lakosa, a ki az országgyűlési képviselőválasztásra jogosultaknak azon évre érvényes állandó névjegyzékébe felvétellett.

Ezen névjegyzékből az egyes választó-kerület választói, külön-külön hetrendben, az igazoló választmány állítja össze.

(35. p.)

169. p.

A bizottság választási alá eső tagjai 3 évenként 6 évre választatnak.

Az ezen törvény értelmében legelső alkalommal megválasztottak közül, az első 3 év leteltével, minden egyes választó kerületre nézve külön eszközölt sorshuzás útján a választóktól fele kilép.

Jövőre pedig minden 3 év leteltével azok lépnek ki, a kik a szabályszerű 6 évet már kitöltötték.

A sorshuzást a közgyűlésen az elnök eszközöli.

A kilépett tagok újra választhatók.

(33. p.)

170. p.

Az, a ki elveszti időközben tagsági képességét, megszűnik tagja lenni a bizottságnak, helye pedig, valamint az időközben elhunyt és leküszönt tagok helyei is minden év végével töltetnek be azon kerület által, a mely által megválasztattak.

Vitás esetben első fokulag az igazoló, másodfokulag az állandó bíráló választmány határoz.

(34. p.)

171. p.

A bizottság választási alá eső tagjainak megválasztása csak a legtöbb adót fizetők névjegyzékének ő szeállítására, illetőleg kiigazítására után történhetik.

A választás napját a közgyűlés tűzi ki.

Az alispán, az igazolt tagok névsorát tájékoztató végett közzé teszi és a választás napját kellő időben kihirdetni köteles.

(35. p.)

172. p.

Ha olyan választatik meg, a ki mint egyik legtöbb adót fizető már tagja a bizottságnak, az alispán azonnali felszólításra, a végleges igazolástól számított 15 nap alatt köteles az iránt nyilatkozni, hogy elfogadja-e a választást.

Ha a választást elfogadja, helye a sorrendben következő, legtöbb adót fizető által pótolatik.

Ha az elfogadás iránt katározottan nem nyilatkozik, úgy tekintendő, mint a ki a választást nem fogadta el.

(36. p.)

173. p.

Az, a ki a vármegye területén több helyen választatott meg, azon kerületet fogja képviselni, melyet az alispán azonnali felszólításra, a végleges igazolástól számított 15 nap alatt teendő nyilatkozata szerint képviselni kíván.

Ha ez iránt határozottan nem nyilatkozik, úgy tekintendő, mint a ki azon választást fogadta el, melyben legtöbb szavazatot nyert.

A többi kerület újból választ.

(37. p.)

174. p.

A választás a szavazók nevének és lakóhelyének nyilvános feljegyzése mellett, személyesen beadott szavazatlapon által történik.

Ha a szavazatlapon több nevet tartalmaz, mint a hány bizottsági tagot a kerület választani jogosítva van, az utóbbi írott nevek számba nem vétetnek.

Ha többen egyenlő szavazatot nyertek, ez esetben, a fölött, hogy melyik legyen bizottsági tag, a választási elnök sorshuzása által dönt.

(38. p.)

175. p.

A választást a helyi viszonyokhoz képest egy vagy több kerületben a közgyűlésnek e célra megválasztott küldöttje, mint elnök vezeti. A választók a választás megnyitására, a küldött mellé 4 bizalmi férfit jelölnek ki maguk közül.

Ha e joggal élni nem akarnak, a bizalmi férfiakat, valamint a jegyzőkönyvvezetőt a küldött nevezi ki.

A választásnál az érdekelt községek bírái és jegyzői, illetőleg a hatósági községek hivatalból jelen lenni s a szavazók azonosságára felügyelni kötelesek. (39. §.)

176. p.

A választás egy és ugyanazon körületben egy napnál tovább nem tarthat.

Kézdődik reggeli 9 órakor és végződik este 4 órakor.

A határidőn túl szavazatot elfogadni nem szabad.

A választások három nap alatt valamennyi körületre nézve befejezendők. (49. §.)

177. p.

A szavazatok összeszámítása nyilvánosan történik.

Az összeszámítás lehetőleg az nap befejezendő, ha ez nem lehetne, félbeszakítatik és más napra tetetik át; a jegyzőkönyv és a beadott szavazatlapon a szavazatszámítás szekrénybe záratnak, melyet a küldött és két bizalmi férfiú s a községek elöljárói lepecsételnek.

Az így lepecsételt szekrény a község házában a küldött által kirendelt eskü alatt szolgáló két egyén őrzetere bízandó, a kikehez a bizalmi férfiak is csatlakozhatnak.

A választás eredményét a küldött azonnal kihirdeti.

178. p.

A választás folyamáról, a lényeges mozzanatokra kiterjedő jegyzőkönyv vezetetik melybe a körület neve, a választás napja, a megnyitás és befejezés órája és az összeszámítás eredménye kitetetik. A jegyzőkönyvet a választási elnök, a jegyző s a bizalmi férfiak aláírják, s azt az elnök a szavazók névsorával s a lepecsételt szavazatlappal együtt az igazoló választmány elnökéhez juttatás végett, az alispánnak azonnal megküldi.

Ha a bizalmi férfiak az aláírást megtagadják, ezen körülmény a jegyzőkönyvbe bevezetendő, mi azonban a jegyzőkönyv hitelességére nézve befolyással nem bír.

(42. p.) 179. p.

A választási eljárásra vonatkozó panaszok, illetőleg a megválasztott tag választási képessége ellen emelt fellebbezések, a választástól számított 15 nap alatt az igazoló bizottságnak nyújtandók be.

(43. p.) 180. p.

Az igazoló választmány határozatai szabályszerűleg kézbesítettek s a közgyűlés által 3 évre választott 5 tagú állandó bíró választmányhoz, melynek elnöke a főispán, akadályoztatása esetén az alispán, a kézbesítéstől fogva 15 nap alatt fellebbezhetők.

Az állandó bíró választmányának ugy a 165. és 179. pp., mint ezen p értelmében hozzá fellebbezett ügyekben hozott második fokú határozata ellen felfolyamodásnak helye nincs, s az a megállapított névjegyzékeket tudomásvétel végett bemutatja a közgyűlésnek.

A belügyminiszter részére azonban fenntartatik az a jog, hogy a főispánnak vagy az állandó bíró választmány valamelyik tagjának a határozat hozatalától számított 15 nap alatt tett felterjesztésére, az előfordult törvénysértések miatt az eljárást megsemmisítse.

A megsemmisített választás helyett az új választást a közgyűlés rendeli el.

(44. p.) 181. p.

Az elnök a bizalmi férfiak és a 175. p. szerint jelen lenni köteles hivatalos személyek s általában a szavazók a törvény külön oltalma alatt állanak.

A személybizottság tekintetében ugyanazon rendszabályok alkalmazandók, melyek az

országos képviselő választásoknál alkalmaztatnak, s az elkövetett vétségek a fennálló törvények szabványai szerint tartatnak meg. (36. p.) 182. p.

Ha valaki a 161. p.-ban szabályozott esetben kívül két vagy több törvényhatóságban lett bizottsági tagnak megválasztva, illetőleg a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe felvéve tartozik a megválasztására illetőleg a fellebbezésre vonatkozó értesítés vételétől számított 15 nap alatt az érdekelt törvényhatóságok alispánjaival közölni, mely törvényhatóságban kívánja a bizottsági tagságot gyakorolni.

A többiek névsorából terelendő.

A ki e költségvetésnek meg nem felel, a bizottsági tagságot valamennyi törvényhatóságban azon egy alkalomra elveszti.

E kérdésekben az igazoló és bíró választmányok határoznak.

183. p.

A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizetők és választott tagjainak teljesnévsora évenként február hó folyamán a vármegyei hivatalos közlönyben közzé teendő, és a lap illető példánya a törvénnyhatóságokkal közlendő.

III. FEJEZET.

A vármegyei bizottsági közgyűlések.

184. p.

A törvényhatósági közgyűlés a vármegye székhelyén tartandó.

185. p.

A vármegyei bizottsági közgyűlés elnöke a főispán, akadályoztatása esetén annak a 34. p.-ban meghatározott helyettese.

186. p.

A vármegyei bizottság évenként kétszer tavasszal és ősszel tartja rendes üléseit. A rendes közgyűlések határainak szabályrendelettel állapíthatók meg. Ha ily szabályrendelet nem hozatik, a rendes közgyűlés határainak a főispán tűzi ki.

A rendes közgyűlés határainak legalább egy hónappal előbb a vármegyei hivatalos lapban kihirdetendő és egyidejűleg a napirend is közzendő.

187. p.

Rendkívüli közgyűlést a főispán saját hatáskörében bármikor hívhat össze, közgyűlés vagy az állandó választmány határozata folytán azt összehívni köteles.

A rendkívüli közgyűlés rendszerint legalább 8, a 139. p. eseteiben pedig legalább 15 nappal előbb hívandó össze, és egyidejűleg a napirend is közzendő.

188. p.

A közgyűlés összehívására vonatkozó értesítés és a napirend a vármegyei hivatalos közlönyben való közzététel után történik.

Az alispán, illetőleg az elnökhelyettes csak akkor hívathat össze közgyűlést, ha a főispáni szék üres, vagy a főispán akadályoztatása folytán ezen jogát reá ruházta.

189. p.

A 157. §-ban felsorolt tisztviselők a közgyűlésen ülésel és szavazattal bírnak, a közgyűlés felhívására hivatalos eljárásukat illetőleg felvilágosítást adni kötelesek, nem szavazhatnak azonban akkor, ha saját tényükről van szó.

190. p.

A vármegyei aljegyzők, valamint a 157. §-ban említett tisztviselők helyettesei a közgyűlésen felszólalhatnak, s ha a közgyűlés által felhívotnak, felszólalni kötelesek is, de szavazattal csak akkor bírnak, ha egyébként bizottsági tagok.

191. p.

A bizottsági közgyűlés hatásköre a következő:

1. szabályrendelet alkotása; 2. a felirati, kérelmezési és levelezési jog gyakorlása a jelen törvény 185., 136. és 137. §§-ai alapján;

3. a közigazgatási bizottság évi jelentésének tárgyalása a tavaszi közgyűlésen;

4. az alispán által minden rendes közgyűlésen benyújtandó jelentés tárgyalása;

5. jogában áll a közigazgatás menetét ellenőrizni, a tisztviselőktől felvilágosítást kívánni. Ha valamely közigazgatási tisztviselő ellen panasz emeltek, a panasz megvizsgálását a közigazgatási bizottsághoz utatítja, mely vagy saját hatáskörében intézkedik vagy az ügyet az illetékes hatósághoz teszi át. A közigazgatási bizottság köteles ezen ügyben tett intézkedéseit a legközelebbi közgyűlésnek bejelenteni;

Folytatás köv)

Városi közgyűlés.

Kolozsvár, márcz 11.

— Saját tudósításunk. —

(Második nap.)

A márciusi olvasás úgy látszik nem csak kint, hanem a közgyűlési teremben is rohamosan bekövetkezett; a város atyák száma az első naphoz képest épen felére olvadt le.

Hanem ez a fél a helyét azután emberlül megállotta. Kileste az ellenfél taktikát és kizavarta sáncaiból, a midőn ezek legbiztosabban érezték ott magukat. A nevezetes tárgyakat vitató gyűlés lefolyta ez:

A házber krajczárk behozatala ügyét Szvacsina tanácsos terjesztette elő. A szakosítálynak beható indokolás mellett azt a véleményét tolmácsolta, hogy a kérdés napirendről vétessék le. A képviselők betűrend szerint kezdtek hozzászólni.

Dr. Concha nem látja a dolgot előkészítve; nem tudni mit jövedelmezhet; a város fejlődésének akadályát szolgálhat ez is, hiszen most is el van maradva komfort tekintetében rengeteg módon a város, a mi pedig nemcsak a hasonló rangú városokhoz, de Kolozsvár múltjához képest is nagyon szembe szökő. Dávid Antal a bír krom mellett szól, hiszen a ki 5-6 száz forintot fizet, az ki tud drukkolni évi 18-20 frtot. Deaky Albert azokra szeretné ezt kiterjeszteni, a kik városi pótdórt nem fizetnek, a kiknek ide hódításáért ezeket áldozunk és a kik leginkább élvezik kényelmét tekintetéből nagy áldozattal létesített járdáinkat stb. Züllich a krajczárk behozatalának ellene van; pótdórt vármokban, köztvetett adókban ugy is minden lakosa fizet a városnak.

Előadó elmondja, hogy legfőkébb 10 ezer firt bevételre lehetne számítani; ez összeg pedig nem áll arányban azzal a hátránnyal, a mit a krajczárk kiadása előidézne. A közgyűlés levezi napirendről a házber krajczárkakat.

A posta és távirda palota ügye keltett legnagyobb érdeklődést. Ennek kedvezőtlen hallgatóság is volt a teremben. Szvacsina előadja, hogy 7 ajánlat érkezett be. Ezek között legkedvezőbb kettő. Reményik-czég 17-3 százalékos, Maetz F.-czég 16-8 százalékos enged. Mindkét céget a tanács és szakosítály megbízhatónak és kifogástalannak tartja. Ajánlja a kedvezőbb ajánlatot a Reményik-czégét. A gyűlés elfogadja.

A felsőbb leány-iskola államosítása ügyében feliratot intéz a közgyűlés a miniszterhez és ezt küldöttségileg adja át.

Mátyás király születési házának bérlete iránt a Károlyi-kórház igazgatóságával kötendő szerződés ügyét csinos taktikával adta elő Salamon Antal városi tanácsos. A bérlet elfogadása esetén a katonaság kegyeskedik kiköltözködni és felpakolni a kúlmagyar-utczai lakatya harmadik emeletébe. A kórház nem kíván semmi átalakítást, átveszi az épületet úgy, a hogy van s míg a katonaság 300 firt bért fizet, ő ad évi 800 firt, 500 firt tehát tisztá nyereség lesz; ez pedig szép summa a gyűlés elől.

mai szűk világban. Ezt a közösség nagy többsége is helyeslés mellett elismerte.

Am feláll Deaky Albert és kirukkol, hogy a kórház nagy királyunk és születési házát a női bujkorosok klinikájának akarja berendezni, megbotránkozását fejezi ki a dolog előterjesztése felett.

Bartha Miklós szintén csudálkozik, hogy miként nyilvánul a kegyelet egyes férfiak kedélyében ilyen módon. A kórháznak az épületet olyan feltétel mellett véli pár évre ideiglenesen bérbeadhatónak, ha a kórház ragályos vagy undorító betegeket oda nem helyez.

Régi a Rucsa házat vagy a malom-utczai kaszárnyát ajánlja e célra. Dr. Concha szintén megbotránkozik a nagy király szülő házában ily célra tervezett bérbeadásán. Fennáll Henrik hivatkozik arra, hogy mikor a szükség törvény bont, sebesült katonákat, foglyokat még templomokban is elhelyeznek. Beszéde visszatetszést szült. Bartha János főorvos egyet szolt, az is roz volt. Szerinte 1854-ben is kórház volt ez a ház. Fekdttek benne mindenféle betegségben sinlódó katonák.

Benel Ferencz: Talán szeretné a főorvos ur az abszolutizmust előidézni? (Derültség.)

Kovács János előadja, hogy Amerikából, Angliából jöttek Kolozsvárra angolok nagy királyunk születési házát megszemlélni. Szégyenkezve vezette a házba. Sokszor be sem lehetett tekinteni a szobába, a hol született; máskor pedig szurtos baka szakács kavarta az öblös kanderba a menászt. A milyen vélemény városunk kegyeletéről ez idegenek mondták, azért volt alkalma mindannyiszor pirulni. Ajánlja, hogy a születési szoba a bérletből vétessék ki s a közönség részére tétessék hozzáférhetővé.

A közgyűlés a bérletet e szoba kivételével ideiglenesen, egy-két évre és oly feltétellel, hogy e házban sem ragályos, sem undorító betegekből álló klinika el nem helyezhető, határozta megkötdendőnek.

A közúti előirányzat, a bevalasztott bizottsági tagok igazolása vita nélkül gördült. A temető bizottság jelentése nyomán a temető bekerítésére költségvetés szerkesztésére utasított a tanács.

Az árkv pénzének elhelyezése ügyében a pénzintézetek megjelölésének dolga előkészítve nem lévén, jövőre maradt.

A fősztámvévi jelentései tudásul vétettek. Szász Domokos püspök lemondása a városi bizottsági tagságról köszönet szavazása mellett elfogadtott.

Több rendbeli kérések után a gyűlés 6 órakor eloszlott.

Interpelláció.

Tegnapi lapunkban már említettük, a közgyűlésről hozott tudósításunkban, hogy Benel Ferencz városi képviselő interpellációt intézett a polgármester ellen ama rend és törvényellenes eljárása miatt, melyet a legutóbbi városi képviselő választások alkalmával a jelölés és választás körül elkövetett.

Ít adjuk az interpelláció szó szerinti szövegét:

Interpelláció.

Albach Géza kir. tanácsos — polgármester ur Ő Nagyságához.

Kolozsvár, 1891. márcz. 9.

I Van e tudomása, hogy a tek. törvényhatósági bizottságnak mult hóban történt kiegészítése alkalmából részéről fellépettett jelöltek névsorát tartalmazó szavazati lapokat városi rendőr szolgák hordozták ki a választókhoz?

II Van e tudomása, hogy e szavazati lapok ajánlati levélkékkéllt ellátva, a város házában, a város hivatalos kézi sajtóján, a város kiadóhivatala s kezelő

személyzetének e célra napokon át elfoglalásával s a választók névjegyzékének mások kirekesztése mellett, kizárólagos lefoglalásával kiállítva a város házából lettek kiindítva?

III. Helyesnek találja e, s ha igen, mivel tudja igazolni, hogy a választók névjegyzéke, a város kezelő és szolga személyzete és hivatalos felszerelése, kortes célokra, magán érdekek tápolására, a hatóság által felhasználtságok?

IV. Szándékozik e, s ha igen, mely intézkedéseket tenni a végre, hogy az említett eljárás megtorlatakk és jövőben ne ismételtessék?

Megnyugtató és kielégítő választást kéri tiszteletteljesen

Benel Ferencz

t. b. tag

A mint szintén említettük, a polgármester erre azt felelte, hogy az interpellációra nem lévén elkészítve, reá felelni a jövő gyűlésen fogja tartani tiszti kötelességének. Pedig ugyancsak ellehetett készülv a polgármester erre az interpellációra Hiszen jól tudta, hogy eljárása a szabadon gondolkodó kolozsvári választó polgárok körében általános megbotránkozást keltett; tudta, hogy eljárását elítélik; azt is tudta, hogy miről van szó; hiszen a miért interpelláltak azt ő cselekedte, az ő alárendelt közegei hajtották végre az ő readeletére. A sajátban is ki volt fejezve e felett a megbotránkozás, megczáfolni még csak meg sem kísértette.

Tehát sem információra, sem adatok gyűjtésére nem volt szükség ahhoz, hogy az interpellációra válaszoljon. — Válaszolhatott volna reá haladék nélkül is.

Temetés.

A régi vármegye felett immár nemcsak meghúzták a harangot, de bele is tették a koporsóba. Hir szerint még az ünnepek előtt bezárják és ünnep után át adják az anyaföldnek.

Addig áskálódta törpe vakondok ellene, míg a ezer éves épület összeomlott, addig rágták kergét alatomos örlő szuk, míg az ezeréves tölgy megdült.

Halott immár a vármegye; régi jelvényt koporsóját diszítik s ezeket vele együtt a sirba dobják. Sarkantus csizma, tajték pipa, sallangos zacskó, széles fringia s az elpusztíthatatlan táblalábri humor, mely a régi vármegye minden zugát betöltötte, immár az emlékeztől is kivésznek.

Meglehet, hogy a mostani ideges és finnyás világ avult ócskaságoknak tekint ezeket különösen azóta, mióta olyan szerencsés kézzel és annyi zsenialitással kultiválja egyik és másik kiváló írónk és derék hazánk fia a Tarjagos Illés és Mokány Berci alakjait, meglehet hogy ennek a nemzet ellen irányuló satyrának sokat köszönhet az a párt, mely a maga modern haladásának nagy apparatussal készült hivatkozni mindazonáltal fájdalmasan érint minden igaz magyart, mikor arról van szó, hogy egy ezeréves multtal szakítson.

Azokban a kifigurázott és operette-alakokká devalvált magyar alakokban, táblalábri tisztviselőkben sokkal több karakter, sokkal több hazaszeretet, sokkal őszintébb lelkesedés és a nemzet érdekei, jogai iránt sokkal több rajongás és féltékenység volt, mint a mai keztyűs, hajlongó, szervilis beamterekben.

Végre is minden intézményt a haladó korhoz kell simítani, de nem szabad vakmerő kezekkel szétörni. A mint a szükséghez ké-

AZ „ELLENZÉK TÁRGYÁJA“.

1891. Március 11.

Az a leány.

Angolból fordította: Amica

IX.

(Folytatás.) (24)

Ez az a tárgy, melyre vonatkozólag a szelid Ffolliottné kemény és engesztelhetetlen tud lenni.

— De — folytatja Bryán nyugodtabban — azt gondolom, hogy vissza utatásunkat szelidebb modorban is tudtukra adhatnánk.

— Édes Bryánom, csak nem teszed fel az olyan féle személyről, hogy megsebezhető érzékenysége volna? Te olyan finomságot teszel fel róla a mivel nem bír.

— Én azt állítom, hogy nagylelkűen viseli magát S ajánlata nagyon nemesnek tetszik előttem.

— Minden bizonnyal, nagyon ügyes és nagyon biztos ajánlat — viszonoz Ffolliottné hevesen. Azt gondolod, hogy ő, vagy a tanácsadói, vagy bár melyik, gondolták egy pillanattig, hogy én, vagy te, vagy Dik, vagy bár melyik élő Ffolliottné el tudná azt fogadni? És mi elfogadtuk? — Tudom én! hogy mi a célja, ő arra törekszik, hogy azt kapja meg a mi neki minden vagyonra daczára hiányzik — az állást.

— Édes jó fiam, ő tégedet akar megnyerni! Hidd el nekem Bryán, hogy ő lady Ffolliottné kíván lenni.

— Oh, anyám, ne mondja azt — kiáltja Bryán — ne mondjon ilyent egy olyan fiatal leányról a kit nem ösmer!

— De ösmerem, — ámbár soha sem láttam.

— Szegény gyermek! — mondja Bryán gyöngéden. Édesem, én azt gondolom, hogy maga igazságatlan.

— Nem hiszem, hogy az volnék — mondja az anyja mosolyogva.

A Sir Bryán keztyűjére egy két könnyű hullott — csak egy két könnyű — de gyorsan fel lettek törölve. Azt senkinek sem szabad meglátni — és senki sem látja!

Sir Bryán átveszi a keztyűt és sikeres harcot vív egy hirtelen támadt gondolatával. Hogy miért nem fogja meg azt a kezét, a mely a keztyűt átadja neki, és miért nem halmozza el csókjaival.

— Fogadom hogy a mi Lotháronkról lesz valami mondani valóm midőn haza jövök — sugja Bryán a mint az anyja felébe hajol.

Ffolliottné nagyon meg van elégedve azzal, hogy ezt az ügyet a Bryán kezében hagyja.

Bryán nem tér vissza. Beekinghamba megy és a gróf magánál tartja.

Champneys kisasszony a Vörös házhoz megy ott tölti a délelőtti és Dikket oly erőlyesen pirongatja, hogy az előbb mulat rajta, aztán megharagszik; a villásreggeli idejére Szalome minden kis történetet elmondott amit valaha Harvest kisasszonyról hallott és ez által dühbe hozta a fiatal embert, a nélkül, hogy az anyját megvigasztalta volna.

— Szalome, nem tudsz valami kellemest mondani róla? — kérdé Ffolliottné esdeklő hangon.

— Mit — Dik előtt?

— Igen, épen Dik előtt! Ha sokat be-

szélsz a leány ellen, egyenesen a szállására megy és megkéri.

— Felteszem a kalapomat és én magam megyek hozzá — igen, Alice azt fogom tenni!

— Szalome!

— Nos, azt a fiut meg kell védelmeznem.

— Kérlek hagyjuk félbe ezt a tárgyat mig Bryán visszatér! Szalome ne feledd, — hogy itten Bryán a gazda.

— Mit — ne tudjak egy Westrayban lakó fiatal leányt az ő engedelme nélkül meglátogatni? — mondá ingerülten Szalome.

— Az ellen semmi kifogásunk — feltéve, hogy a testvéréről és az anyjáról nem beszélsz vele.

— Én — te rólad beszélnek? — Inkább felfofoznom!

De Champneys kisasszony nem látogatja meg Gloryt. Egyenesen haza megy és boszszankodik a „szegény jó Alice“ érzéketlensége felett.

Midőn Sir Bryán haza megy már villásreggelizett, egyenesen az anyja szobájába megy és fekre találja a pamlagon, miután ma rossz napja van.

Dorka nincsen a szobában, és Bryán egyenesen a Dik dolgairól kezd beszélni.

— Nem láttam azt az embert. Az egy undok barom, de nem gondolom hogy azon a hangon merészellen anyámnak ismét irni. — Nem ráztam meg az üstökét, a hogy Dik ajánlotta, mert nem találtam ott, és mert ez ügyben Dik sem egészen hibátlan.

— Anyám, ne igazsa fel magát — hiszen tudja hogy soha sem vagyok Dik iránt tulságos szigorú! — A leány azt mondja hogy az az ember a nagy bátyja. És azt szeretné elhitetni, hogy ő hatalommal bír a leány felett — ami nem áll; azok után a miket tudok

róla — én azt gondolom, hogy pénzre van szüksége — nagyon prózai dolog — nemde?

— És a leány — azt gondolod hogy ő elfogadja a pénzt? — Együtt laknak?

— Mit, az a leány? Édes jó anyám, ő oly méltóságos amilyen csak lehet. — Pénzt fogadjon el! Megvallom nem szeretnék annak a bérben lenni aki azt felajánlja neki! Én láttam és beszéltem vele és nagyon kellemesnek találtam; és azt hiszem hogy van pénze elég.

— Láttad, és kellemes! Mit mondott? — kérdé az anyja élénken.

— Mit mondott? — Oh, Dikről érte nyám! Azt mondta, hogy soha sem látott senkit aki annyira tetszett volna neki mint Dik.

— Komolyan mondta? vagy hogy?

— Épen olyan közönyösen mondta mint ha azt mondta volna: „azt hiszem, hogy soha sem ettem ennél jobb burgonyát; de meg kell vallanom, hogy fűlig pirult midőn róla beszélt.“

— De megmondta hogy mit akar? Azt várja Diktől, hogy elvegye?

— Ugyan édes anyám, hogy kérdezhettek volna olyasmit tőle?

— Nem szóval kerekem megkérdezve tőle; de én azt gondolom, hogy épen ezt kipuhatolni mentél oda. Van annak utja és módja ahogy azt tenni szokták.

— Igen — mondá Bryán hidegen — az olyanféle eljárás az asszonyok dolga. Én nem értek ahoz. Én a kérdést határozottan teszem fel, vagy abba hagyom. Az öreg Szalomét kellett volna hozzá küldeni.

— Szalomét! — Nős Bryán, beszéld el, voltál nála?

— Beküldtem a névjegyet és ő kijött. Mondtam, hogy a Dik testvére vagyok. El

pest módosult és fejlődött az idők során keresztül addig — épen úgy módosulhatott és fejlődhetett volna ezután is. Legalább megmaradt volna nemzetiségi karakterünk tradíciók, a mire büszkeséggel tekintve vissza — elmondhattuk volna: ez a miénk. Ez a testünkbeli való test, a vértünkbeli való vér.

Hiába! Nem kell nekünk az, a mi a miénk. Nem csak a viselkedés, nemcsak az irodalmi, nemcsak a művészeti, de a politikai téren is ez az áramlat hódít. Annaira művelt nemzet lettünk, hogy önmagunkat barbaroknak tekintjük.

A hazafiság czudarul nevetséges dolog. A ki hazafias verset ír, az Titán Laczi, a ki hazafias beszédet mond, az Tarjagos Illés, a kiből magyar szív és magyar lélek lakik, az Mokány Berzi. A ki egy nemzetellenes és veszedelmes politikai áramlatnak opponál, az lázító, véresszájú és egy teljesen megbízhatatlan ember.

Ma az a jó költő a ki tücsök módjára „otthon” énekel — de tovább nem megy — legfennebb a malom alá; ma az a kiváló humorista, a ki ügyesen satyriázal minden nemzeti mozgalmat és irányt, ma az a híres tollu publicista, a ki a szent közügyet malasztal keni és tömjénnel füstöli. Ma annak a politikai iránynak van meg a többsége, a mely napról napra súlyosítja, görbiti, alázza e nemzetet és attól mindent elvesz a mi az ővé s idegen czafrangokkal ruházza fel, hogy ne lehessen többé ráismerni a magyarra....

Temetésre meghúzták a haragot. A vármegyét temetjük abba a nagy temetőbe, a melybe már annyi nemes vonását, annyi jogát, annyi erényét és annyi büszkeségét temette el a magyar.

T. P.

Márczius 15. kolozsvári ünnepe.

Kolozsvár, márc. 11.

A redouti ünnepélyen a kolozsvári dal-kör a „Honfidal” Lévy Edétől (férfikarra írta dr. Szöllösi Áttila) fogja énekelni a gazdag műsorban. Vasárnap délután 3 órakor fog kezdődni az ünnepély. Teremjegyek csütörtök reggeltől kezdve Bückel Károly üzletében és Deaky Albert elnökél már kaphatók lesznek. Ugyanekkor plakátok is fogják a közönség figyelmét az ünnepélyre felhívni. Cél szerinti, ha mindazok, a kik ülőhelyet óhajtanak, előre váltanak jegyet, mert a terem nagyságához mérten csak korlátozott mennyiségben adatnak ki számozott körszék és ülőhely jegyek, a belépő díjak ezek: számozott szék, vagy ablakjegy 1 frt, ülőhely 50 kr, állóhely 20 kr. A redoutban a székekre már tetemes előjegyzések történtek, és pedig élénk érdeklődés nyilvánult az ünnepély iránt a főúri körökben is.

Bankett.

A mint már a múltkor említettük, mind az ünnepélyen mind a banketten szívesen láttatnak mindazok, a kik együtt tudnak érezni azokkal, a kik kegyelettel viseltetnek e nagy nap emléke iránt. A bankett jegyek előre való kiváltása azonban mégis azért fontos, mert már csütörtök estig tudni kell hány személyre kell a szükséges előkészület megtenni. Azontul csak esetleges kivételképen és csak korlátozott számban fogadhatók el a bankettre újabb jelentkezések. Ez a társas estély különben egyike lesz a legérdekesebbeknek az előjелеkből ítélve. Hölgyek is vesznek részt benne s azért érdekes meglepetésre is készült itt a fiatalok.

A bizottság elnöke lapunk után mindazokat a tagokat felkéri, a kiknek kezeibe bankett jegyek voltak letéve, hogy ezekkel csütörtökön estig beszámolni sziveskedjenek a jegyekhez mellékelt iv kísérletében mert a jegyek szoros elszámolás alá esnek.

Tájékoztató könyvek.

Márczius 15-iki ünnepélyekhez és bizottságok miképen való alakításához teljesen tájékoztató vezérfonalul lehet használni a kolozsvári bizottság által kiadott két kötetet, melyek mindenike több évről tartalmazza a bizottság működésének történetét, a beszédek s a nagy napokkal kapcsolatos történeteket és aforizmákat jelesebb íróktól. A két könyv mint olvasmány is rendkívül érdekes. A Lehman és Baldi kolozsvári könyv kereskedésében dróbnokint 40 kr-ért lehet megszerezni. A vételár teljes összegben a tervezett szobor javára fordítatik. A könyvek tartalmát a napokban behatóbban fogjuk ismertetni.

*

A relikviák közt Sáni László hagyatékából elő terjesztett tárgyakra nézve megemlíti, hogy ez okmányokat Hegedűs István tiszteletli alelnök ajánlotta fel a bizottságnak.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 11.

Márczius 15-ike. A kolozsvári

Ferencz József tud. egyetem ifjúsága a márczius 15-iki ünnepélyt d. u. 5 órakor a főtéren a következő műsorral tartja meg: „Talpra Magyar” szavalja Deák János joghallgató. „Alkalmi beszéd” tartja Gáspár István tanárjelölt. Farkas Sándor tanárjelölt szavalja „Márczius 15-ike” című saját költeményét. Az ünnepélyen Pongrácz Lajos zenekara fog közreműködni.

A Mátyáskirály szobor b'zottsága tegnap ülést tartott, melynek kiváló fontosságát adott az a körülmény, hogy a pénztárvizsgálat megejtése alapján Kövály László és Züllőh István pénztárvizsgáló bizottsági tagok az alapos jelentésben kitüntették a tényleges vagyont, mely a biztosan bevándorokkal együtt több mint 40,000 frtot tesz ki. A gr. Zichy Jenő által ajándékozott remek kép kosorsolása iránt is intézkedett a bizottság. A kép a városi vigadóba lesz kiállítva. A több mint 2000 frt értékű kép egy forintos sorsjegyekkel fog kisoroltni. A kiállítás még e hó folyamán fog megtörténni.

A kolozsi márczius 15-iki ünnepély programja: Márc. 15-én délelőtt 10 órakor az állami iskola helyiségeiből bevonulás lobogóval, zeneszó mellett a fűdővendéglő nagytermébe. Fél 11-kor az ünnepély kezdete. Szózat éneklő a dalkör. Ünnepi beszéd, tartja: Bíró Lajos unitárius papjelölt. Eljő öseink hazája, éneklő a dalkör. Szavalt Kun Sándor által. Himnus, éneklő a dalkör. A márc. 15-iki ünnepélyt rendező állandó bizottság megalakítása: elnök, jegyző, pénztárnok, stb. választás. Nemzeti induló, éneklő a dalkör. Az ünnepélyre külön meghívók nem bocsátatnak ki s ez ökből arra az érdeklődő hazafias közönséget csupán ez uton hívja meg a rendezőség. Belépő díjak tetszés szerint fizethetők; az ünnepély védelme a kolozsvári szabadság-szobor javára van szánva. Kolozson, 1881. márc. 10-én. A rendezőség.

Kolozsvári hírek N.-Váradon. Merész hírekkel lepett meg a „Nagyvárad Hírlap” ma ide érkező száma. Egyik hír szerint Ivánfy Jenő elszereződött a bpesti nemzeti színházhoz és már közelebbről fel is lép egyik kiünő szerepében „Othello”-ban. (A miben mi Ivánfyt soha sem láttuk.) A másik hír azt újságolja, hogy ifjú Büllöny József a kolozsvári nemzeti színház intenzitása közlebből megvaló álásától és haza utazik N.-Váradra. Eddig a N. Hírlap. Mi e híreket nagy csodálkozással közöljük.

E. Kovács Gyula, a kolozsvári nemzeti színház nagynevű művésze, s a kiváló költő, a márczius 15-iki ünnepélyre egy gyönyörű költeményt írt e címmel „Kossuth Lajoshoz.” A hazafias hangon megírott szép verset szerzője vasárnap délután fogja elszavalni a márczius 15-iki ünnepélyen.

Színház. Szigligeti Ede jóízűt vigjátéka „Liliomfi” adatott az este a kolozsvári színházban szép számu közönség előtt. Különös dícsérettel kell megemlékeznünk Váradi Miklósról elsősorban, ki a czimszerepben egykét mutatta be legjelesebb alakításainak. Kitűnően játszott és még szebben énekel. Utána mindjárt Szentgyörgyi és Megyeri érdemének elismerést, kik valóságos kabinet-alakokat mutattak be. Krasszainé jó volt, mint mindig. Nemkülönben Örléy Flóra és Gáll Gyula, kik sok buzgalommal játszottak.

Országos vásár vette kezdetét hétfő óta Kolozsváron. A barom piacra igen sok állatot hajtottak fel. Mindezek dacára úgy a lovaknak, mint a szarvasmarhákknak az ára igen kedvező. Az eladók mindannyian megvannak a kötött vásárokkal elégedve. A belvárosi piac nagyon csöndes. Szembetűnő jele egyáltalán nem mutatkozik az országos vásári mozgalomnak. Sem a behozatal sem a kereslet nem igen élénk. Ez a márcziusi vásár különben a gazdasági állatok s a vetni való gabona és egyéb magvak eladása, vétele szempontjából bir némi jelentőséggel.

Az államosításról szóló nagy fontosságú törvényjavaslatot jónak láttuk olvasóinkkal egész terjedelmében közölni. Ez ökből ma egy félv mellékletet csatolunk az „Ellenzék”-hez, hogy a nagyterjedelmű javaslat ne szorítsa ki közlendőinket. E héten azon leszünk, hogy a terjedelmes közleményt befejezzük.

Rendőri hírek. Egy eleven zsebmetsző került ma kőterbe, a ki a barom vásárra jött vendégzereplésre s a kit a csendőrség Apahida felé haladtában csípett el. Találták nála 51 frt 74 kr; gyanúsítva van egy szucsáki ember kifosztásával is. A zsebmetsző neve Gersner Adolf. Levették tőle az éjjeli egy korcsmában egy daltársulat igazgatóját, — mert nem tudott fizetni és kollégája egy őrmester, — kivel együtt mulattak jó előre kerekét oldott mellőle. Ingujban panaszkodta el a baját éjnek idején a rendőrségnek; a rendőrség ismét felöltöztette. — Nagy tűz volt az éjjeli Györgyfalván a városi tűz-örség jelentése szerint. Éptületek és takarmány készlet égett. — Éjjeli lepkéket fogott be a rendőrség. A foglalkozás nélküli fehérnépségek surolnak a dolgozó házában.

Reményi Ede a Mátyáskirály szobor javára fog játszani Kolozsvárt. A szobor bizottság mára lépéseket megtette, és tel-

jes reménye van a sikerre. Reményi valószínűen e hó utolsó napjaiba vagy a jövő hó elején jön Kolozsvárra és b'vitérejt játékával lekesit a szép eszme mellett.

Sorsolás. A kolozsvári Nőegylet által rendezett sorsjátékot kihúztak a következő nyerőszámok: 51 64 101 112 121 148 224 310 333 348 483 549 550 669 684 748 762 825 846 847 850 911 1006 1053 1115 1143 1209 1214 1261 1288 1292 1318 1438 1455 1481 1506 1508 1514 1575 1582 1603 1743 1810 1814 1928 1954 2006 2057 2108 2164 2217 2245 2265 2272 2433 2452 2520 2544 2560 2555 2615 2640 2641 2688 2715 2721 2760 2803 2871 2888 2946 2983 2999 3070 3107 3268 3276 3323 3346 3401 3407 3446 3510 3515 3420 3521 3541 3545 4549 3557 3574 3596 3604 3682 3699 3710 3748 3774 3780 3859 3957 4036 4059 4150 4224 4230 4241 4353 4278 4286 4303 4318 4326 4355 4370 4378 4438 4664 4698 4703 4786 4810 4833. — A nyereményeket f. évi április 15 napjái ki lehet venni bizottsági tag Csiki Teréznel délelőtt 9 - 11-ig és délután 3—5 óráig. Az addig ki nem vett nyeremények az egyetnek ajándékozottknak fognak tekintetni. A rendező bizottság.

A bor számkivetésben. Londonban az előkelő körökben furcsa szokás kezd divatozni. Kezdi tudniillik egészen komolyan venni a Pindaros híres mondatát a vizről s annyira megbécsülik, hogy egyéb italt nem is adnak az asztalra. — Az angol konyha bőkezűségével kiszabott fényes ebédhez se bort, se pezsgőt nem kapnak a vendégek, csupán csak tiszta vizet. Nem valószínű, hogy nálunk az új szokásnak nagyon sok híve adjon.

Izr. gyermek elkeresztelése.

A bpesti kir. tábla egy előfordult eset alkal-mából azt az elvi határozatot mondta ki, hogy az izraelita gyermekek elkereszteléséért, az 1868. évi 53. t.-czik ez irányban nem intézkedvén, az elkeresztelő plébános nem büntethető. A tábla indokolásában kimondja, hogy az 1868. évi 53. t.-cz. csak a keresztény val-lásfelekezetek egymás közötti viszonyairól rendelkezik s így nem követi el a kihágási btk. 53. szakaszába ütköző vétiséget az a lelkes, a ki zsidó hitvallásban született gyermekeket az anya beleegyezése nélkül a kath. vallásra megkeresztel.

A marostordamegyei általános tanítótestület görögnyelvi-flok köre ez évi első gyűlését f. évi márczius hó 20-n tartja meg Gernyeszegen, az ev. ref. iskola helyisé-gében.

Gyászhir. Özv. Ázbej Jakabné szül. Szongott Veronika folyó év márczius hó 9-én életének 57-ik évében Gyaluban meghalt.

Czartoryjszky Zsigmond hírneves specialista még e hó 20-ig marad városunkba, s azután M.-Vásárhelyre fog utazni közkiánatra.

Meghívó. A Mátyás szobor alap javára rendezendő egyetemi ifjúsági hangyer-seny bizottsága f. hó 12-én csütörtökön este 6 órakor a joghallgatók I-só számu tanter-mében ülést tart melyre a t. bizottsági tag urak minél számosabban megjelenni kértnek. Tárgy: fontos teendő megbeszélése. Kolozs-várt 1891. Márczius hó 11-én Gölner Béla r. biz. elnök.

Esztergom vizalatt. Mint Esztorgomból távirafozzák hétfőn rémes éjszak-kelt élt át a lakosság. Estétől három óráig folyton áradt. Minden ember talpon volt. Ekkor áttörte az ár a papkerti sáncot. A katasztrófa közleletét vészölvésekkel jelezték. Sütet dermesztő hideg éjben menekültek a lakosok a veszélyes pontokról. Rettenetes látvány volt szegény sorsu néptünk kétségbe-éjt menekülése. A szerencsétlenség tetőpont-ját érte el, midőn villámgyorsan terjedt el a hír, hogy apadást észlelték és Marosról, Szob-borról a jég elindult. Minden ember isten nevét áldotta, hogy a végső pillanatban megmenekült a város a pusztulástól. Napközben a Duna újra árad. A vízállás 6.14. Nem igaz-e reggeli lap ama jelentése, hogy a Tibán viz alatt van.

Szegedi munkások Romániában. Szegedről sürgönyzik: Romániából vállalkozók érkeztek Szegedre, hogy az ot-tani nagyobbszerű erődítési munkálatokhoz munkásokat szerződtessenek. Szegedről és környékéről ma 600 földmunkást szerződtettek, akik legközelebb elutaznak s ma már utle-vélrt jelentkeztek a hatóságnál.

Garasanin vád alatt. A „Videlo” s a „Male Nevine” számaik Garasanin-nak gróf Takovához intézett válasza követ-keztében a rendőrség konfiskálta. Garasanin ellen a törvényes lépéseket megindítják. Az államügyész Garasanin kiadása iránt a skup-stinához beadványt intézett. A vád a királyi család egy tagjának megsértése címén emel-tetett.

Vasúti katasztrófa. New-York-ból sürgönyzik: Az atchison-topeakai vasu-tonalom Havanna mellett, Illinois államban, a gyorsvonat kisiklott. A kocsi egy része ösz-szeeszedődött. Egy utas meghalt, nyolczan meg-sebesültek, köztük három súlyosan. A kocsi roncsai meggyultak s több utas égési sebe-ke szenvedett. A sértetlenül maradt utasoknak a jégföldre uton egy mértőlőlön tovább kellett gyalogolniuk, míg emberlaka helyre találtak.

Gyilkos orvos. Mint egy new-yorki kabelstűrgöny jelenti: Wheelingben (Virginia) két előkelő orvos dr. Garrison és dr. Baird közt, kik már jó ideje ellenséges lábon állanak egymással, szóváltás támadt, mire Garrison elővette revolverét és kartár-sát lelőtte. A gyilkos azután önmaga jelent-kezett a rendőrségnek.

Az elválhatatlanok. A napok-ban egy kézdívarsárhelyi iparos beállított a rendőrséghez azon nem épen mindennapi pa-nasszal, hogy kedves hiteztársa ezuttal 20-ad-szor hagyta el, magával vivén a házból az összes ingóságokat. Megidéztek a felek az így békés kiegyenlítése végett. Egy asszony, ki 20-szor hagyta el férjét és egy férj, ki 20-szor bocsátott meg feleségének, bizonyára elég nagy ritkaság. Az ilyen pár már több mint elválhatatlan. Bebizonyult ez most is, mert a két haragos hiteztárs szépen kibékült 21-edszer is. Asszony és ingóságok ismét visszavándoroltak a férj házába, örök bizony-ságul azon törvénynek, hogy a kiket isten egytűvé rendelt, bajos azoknak megválni egy-mástól.

Forgandó szerencse. Említet-tük nemrég, hogy egy fiatal angol a monte-carlói játékbankot szétrobbantotta, mert 165 ezer frankot nyert. Mint egy mai távirat jel-enti, a szerencsés nyerő nem sokáig örvend-hetett szerencséjének, mert nemcsak a nyert összeget vesztette el, de azonkívül még 15 ezer font sterlinget is Monte-Carlóban ha-gyott. Ugyancsak egy olasz herceg a mult héten körülbelül egy millió frankot vesztett.

Huszonhét évig ágyban. Az amerikai lapok egy furcsa emberről beszél-nek, a kinek hőbortja csakugyan páratlan. Egy Bond John nevű szerencsén ez s Indiana államban, Mitchellben él. Fiatal korában John anyjával és hugával egy farmon élt. Bondné azonban eladta farmját és Mitchellbe költö-zött. Mikor John ezt meghallotta, kijentette, hogy ha anyja meg nem változtatja szán-dékát s vissza nem veszi a farmot, — ő lefekszik az ágyba és nem kel föl on-nét soha többé. — Bondné nem vette ko-molyan fia bogarait s beköltöztött a vá-rosha. Mibelyt lakásukra értek. John ágyba fekdött és azóta ott fekszik. 27 év telt el, de se kérséssel, se fenyegetéssel nem lehetett őt rábírní, hogy fölkeljen. Anyja már rég meg-halt, de az állhatatos John ezáltal sem tekin-tette magát fogadásá alól fölmentetnek. Tu-dományos kíváncsiságból a mitchelli orvosok megvizsgálták a szerencsét, ki most 50 esz-tendő. Úgy találták, hogy egészséges, csak elgyöngült egy kisé s ha föl akarna kelni, nem tudna megállni a lábán. Érdekes, hogy John furcsa életmódja mellett tevékeny részt vesz a mitchelliek politikai mozgalmaiban. Vá-lasztások alkalmával mindig elviteli magát ágyától a választás helyére és fekvé bedobja szavazatát az urnába. Ez a megható politikai tevékenység nagy tekintélyt szerzett neki polgártársai előtt. Már több ízben meg akar-ták választani polgármesternek, de John nem fogadhatta el a tisztességet, mert a polgár-mesteri functiókat mégse lehet mindig ágy-ban fekvé teljesíteni.

Nyílt válasz

Dósa Elek főjegyző urnak.

Nagy megnyugvással veszem tudomásul, hogy van a maros-tordamegyei tisztikarban önzertes egyén, ki kötelességének tartja — hivatalos működésének rozslásakor — eljárás-t felülbíratlatni.

Üdvözlöm önben azon elvnek elismerő-jét, ki azt tartja, hogy ezen kérdésben a Maros-Tordamegye közigazgatási hatóság érdekelt fél.

Ezen elvből kiindulva, mivel az általam említett cselekmények a m. b. t. könyvbe ütközök, legilletékesebb forum a rendes bíróság lett volna.

Ezen nyílt levél azon erős meggyőző-dést keltette fel bennem, hogy önben, mult-jához méltó becsülettel gavallért üdvözölhetek, ki az ellenem hivatalos komplot folytán esz-közölt büntetendő cselekményeknek nem ré-szese; valamint a megvényekre a legroszabb irányban szibbasztólag működő klikknek nem eszköze.

Jóllehet, hogy azon forumnak, melyet választott, velem szemben executiva potestas nincsen, de nehogy én tekintsem az igazság kiderítésében akadálynak, ezennel kinyilvání-tom, hogy a megvény felgyelmi bizottság tár-gyalásainál megjelenni valamint ott felvilá-gosításokat adni és okmányokkal szolgálni kész vagyok.

Szívemből sajnálom, hogy az ön által említett újság-közlemény nem látott napvilá-got, mivel akarom hinni, hogy az is oly tár-gyalgás és illedelmes volt mint ezen nyílt levele.

Egyet előre is kinyilváníthatók, és ez abban foglalható, hogy meg engedem sőt örömmel remélem miszerint ön nem részese ezen bosszantó és megvetésre méltó törvénybe burkolt hazugságoknak — de igenis legyen elkészítve arra, hogy tévútra lett vezetve az előadáshoz csatolt előkmányok által.

Végül én a nyilvánosság előtt ígérem, hogy lesz elég morális bátorságom arra, mi-szerént ezen úgy tisztázása után — ha, amit remélek, kiderül azon tény, hogy solidaritás-ban nem volt amaz undorító kompániával — örömmel fogom kötelességemet önnel szembe teljesíteni, de viszont szívesen multjából kö-vetkeztetve, remélem miszerint ha a vizsgá-lat igazamat fogja bizonyítani — hasonlólag az öntudatlan külvüti tévútra vezetetését nyil-vánosan elfogja ismerni.

Berenczey István.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, csütörtök márc. 12-én.
Bérlet 147. szám

A STONFAI CSALÁD.

S z i n m ű.

Kezdeté 7 órakor.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Solymosi Eszter él.

Oivasóink emlékezni fognak arra, a ezenzácsias törvényszéki tárgyalásra, mely a tiszta-eszlári pörben merült fel, hetekig tartott s foglalkoztatta csak-nem az egész európai sajtót. Arról volt szó ebben a perben, hogy Solymosi Esz-tert csakugyan megölték-e a zsidó sak-terek, a mint azt a nép állította s a mint a törvényszéknél is vádolva vol-tak. E törvényszék tudvalevőleg nem találta bizonyítékokat arra, hogy Soly-mosi Esztert megölték volna s a vád-lottakat felmentette.

Homályba maradt a dolog egy évtizeden keresztül, helyet adva a ta-lálgatásoknak, a föltevéseknek, a kom-binációknak. Egy ma New-Yorkból vett sürgönyünk erre a homályra némi fényt látszik vetni s legalább azt mutatja, hogy a vádolt sakterek ártatlanok vol-tak, mert a halottnak hitt Solymosi Eszter Amerikában él és jó egészségnak örvend. E hír bizonyára óriási szenzá-ciót fog kelteni minden körben, a mint nagy érdeklődést keltett annak idején a tárgyalás is.

Itt közöljük egész terjedelmében a hozzákn intézett táviratot, hitelessé-gét azonban kétségbe vonjuk.

A távirat szó szerinti szövege ez:

New-York, márc. 10.

A „New-York Herald” állítása szerint, mely egyelőre megerősítésre vár, Solymosi Eszter kinek állítólagos meggyilkolása miatt 1882-ben az is-meretes Tisza-Eszlári per folyt életben van; 1888 óta Ladisz Juliska nevű egy másik leánnyal együtt New-Yorkban tartózkodik.

Lewwy nevű halottkém kikérdezte az illető nőszemélyt, de sz határozot-tan tagadja, hogy ő Solymosi Eszter volna, azt mondja, hogy Kohlmayer Rózának hívják, (Kohlmayernek hívták tudvalevőleg azt a kereskedőt kinél Eszter szolgált).

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYAR MIHÁLY.

NYILTÉR.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vi-déki közönség becses tudomására hozni, hogy a

tavaszi idényre

a lejujabb divatu díszített kalapok kalapfor-mák, arcfatyiak, napernyők, legyezők, Trico-derekak és számalan női divat- és pipere-tárgyak dús választékban megérkeztek és feltűnő olcsó árban kaphatók

Betegh Péter utódanal,

Kolozsvárt, főtér.

Női eső-köpenyek, Jaquetek és Mederakból gyári raktár.

A n. é. közönség szives pártfogását és bizalmát kérve, maradtam

t. ljas tisztelettel

BETEGH PÉTER UTÓDA.

RENDES SZIDOR

EZELŐTT

GAJZÁGÓ ISTVÁN

női divat és Confectió áruháza és női ruha készítő műterme.

Alapítottatt 1882-ben.

Miként az előző saisonok alkalmával, úgy ezuttal is bátorkodom a n. é. közönséget ér-tésíteni, hogy külföldi bevásárlási utam-ból visszatérve

a női ruha készítő műtermem részére a tavaszi és nyári idény udonságait, berlini eredeti modelleket, kabátok, mantil-leok, e-é- és set-köpenyeket, valamint a legdivatosabb angol és francia divat-kelméket szereztem meg, melyek már tel-jesen megérkeztek.

Többek közt ajánlom 400 különböző mintájú Pongas szelmeimet 1 frt 10 kr. mé-ter árban.

K i á l ó t i s z t e l e t t

RENDES SZIDOR.

H i r d e t é s e k.

Sz. 424—1891.

k. e. b.

264. (1—3)

Pályázati hirdetmény.

A Nagy-Küküllőmegye területén rendszeresített és eddig be nem töltött 19 erdőőri állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomásokkal, melyek közül 2 a kőhalmi, 6 a szent-ágothai, 5 a berethalmi s 6 a keresdi járásban töltendő be, egyenkint 240 frtnyi évi bér élvezete jár.

Kellékek:

- 1.) Az erdőtörvény 37. §-ban előírt teljes minősítés;
- 2.) Magyar honpolgárság;
- 3.) Ép, egészséges testalkat, s különösen orvosilag igazolt jó látási és hallási képesség.

Felhivatnak pályázók, hogy 50 kros bélyeggel ellátott, s kelőleg felszerelt kérvényeiket **folyó évi március hó 31-éig** alulírt bizottsághoz nyújtsák be.

Nagy-Küküllő vármegye közigazgatási erdészeti bizottságának Segesvártt, 1891. évi február hó 16-án tartott üléséből.

Szoboszlai,
allspán, mint elnök.

Sz. 40—1891. végreh.

266. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alólírt kir. bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint a d.-sz.-mártoni kir. járásbírósnak 1889. évi 2707. számú végrehajtást elrendelő és kiküldő végzése folytán a m.-bodoni Friedmann Dávid végrehajtató részére potstelti Fisi András végrehajtást ezenedő ellen 163 frt 55 kr. o. é. tőke s járulékaik iránt kielégítés képpen 1889. évi november hó 14-ik napján bíróság lefoglalt és 450 frtra becsült ingóságokra a d.-sz.-mártoni kir. járásbírósnak 1891. évi 74. számú végzésével a további kielégítési végrehajtást elrendelte. Ennek folytán az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében végrehajtató írásbeli jelentkezésre a még eddig fennálló 163 frt 55 kr. tőke s az eddig 90 frt 44 krban megállított költségek iránt 267—889. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t.-cz. 103. §-ára, az árverésnek Póststeltke község házában leendő megtartására határozta meg 1891. évi Március hó 16-ik napjának délelőtti 11 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt több nemű házi butor, gabona nemű és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek az idézett t.-cz. 103. §-ában megállított feltételek mellett, készenléti igénybejelentéseiket a felhozott t.-cz. 111. és 112. §§-ai értelmében az árverés kezdetéig alólírt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt D.-Szt.-Mártonban, 1891. évi február hó 25. napján.

BOILLA ZAKARIÁS,
kir. bírósági végrehajtó.

A b.-hunyadi mészárszék részvénytársaság részvényesei

folyó 1891. évi március hó 25-én, délután 3 órakor

B.-Hunyadon tartandó

V. évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívattak.

KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Igazgatósági jelentés az 1890. üzletéről.
2. A számadások, mérleg előterjesztése s a felmentvény megadása.
3. Felügyelő bizottság megválasztása.
4. Az alapszabályok értelmében indítványok.

262. (1—1)

Az igazgatóság.

Uj találmány.

Alólírt ajánlom a nagyérdemű közönségnek általam feltalált

HERNYÓ-SZEDŐIMET megvételre.

Egy 2 méter hosszú 1 frt 20 kr., 3 méter hosszú 1 frt 30 kr., 4 méter hosszú 2 frt 40 kr.

Ujabb a legjobb módosítások történtek rajta.

TÓTH JÓZSEF.

257. (1—3)

Kérem a megrendeléseket lakásomra cizmezni:
Kolozsvár, Bács-utca 4. sz. alatt.

CZARTORYJSKY ZSIGMOND

LEGKEDVELTEBB S HIRNEVES SPECZIALISTA

VARSÓBÓL (LENGYELORSZÁG)

keresztül utaztában rövid ideig itt tartózkodik s bátorodik a n. é. közönséggel tudatni, miszerint hosszú éveken át tartó gyakorlat után sikerült neki a legöregebb és legelterjedtebb

tyukszem, fagydaganat, szemölcs és lenyomásokat,

valamint benőtt körmöket, kivágás, kiégetés vagy vérzés nélkül, csak a legegyszerűbb természetesen, biztosan ható módszer alkalmazásával pár perc alatt biztosíték mellett gyökéren, a legkisebb fájdalom nélküli eltávolítani.

Miután ezen találmánya az orvosi kollegium által, mint legjobb szer elismertetvén, s Amerika, Angol-, Francia-, Orosz-, valamint Magyarországból a közönség részéről barátságos elismerésben részesül, reméli, hogy ezen megelégedést itt is kiérdemli.

Elismerő levelek nemcsak Európa legtekintélyesebb orvosai s egyetemi tanárai által, hanem budapesti tanárok és orvosok által kiadva, u. m.: dr. Petrik Ottó, dr. Holló L., dr. Günther A., dr. Koszka Emil, m. kir. honvéd huszár-érezdörös, dr. Korda Kálmán kórházi igazgató, dr. Munk Béla, dr. Petz Lajos, kórházi igazgató, dr. Knopp Ferd., országos gyógyintézeti főorvos, dr. Gottschalk Ferencz, városi főorvos Eszéken, dr. Lobmayer Antal egyetemi tanár és m. kir. közegészségi tanácsos Zágrábban stb. stb., valamint számos legmeglégebb köszönő-iratok magasabb személyiségek részéről, bárkinek szíves betekintésére állanak és bizonyítják e módszer kitűnő hatását.

Rendel: d. e. 9—12-ig és d. u. 2—5-ig, Hungária-szálloda I. emelet 5—6. szám. — Kivánatra házon kívül is.

Tiszteletdíj csakély.

201. (6—x)

NŐI RUHA!

Van szerencsém a t. cz. közönségnek becses tudomására hozni, hogy bécsi és budapesti utamból haza érkeztem és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy a helybeli, mint pedig a vidéki t. vevők igényeinek megfelelhettek, mert raktáromban:

Belközép-utca 9. szám

(Rucska-féle ház)

nagy választékban kaphatók a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, de kivétel nélkül a legizlésebb és a legújabb divatnak megfelelő

Esőköpenyek, Jaquettek, Mantillek

és minden e szakmába eső

női-divat darabok.

Jelszavam: A legcsekélyebb haszon és a vevő teljes megelégedése tartja felem az üzletet.

Kiváló tisztelettel

241. (2—4)

WETTENSTEIN MARI.

UJ FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM.

Báró Kemény Gézáé külmonostor-utca 5. sz. házában
a kor igényeknek megfelelő

fényirodát

rendeztem be és személyes működésem mellett ujonnan megnyitottam.

Midőn ezt a n. é. t. közönséggel tudatom, bátor vagyok megemlíteni, hogy nehéz vállalatot vettem magamra.

Bizva 28 évi szakmunkásemben, mely mellett erkölcsi érdemeim és kitüntetéseim szólnak, bizva a nemes város és vidék halál közönségében, azon teljes reménységgel nézek elő, hogy támogatásukat, bizalmukat részemre megnyerem.

Műtermembe a fényképezet terén minden néven nevezendő munkákat felvállalok; különösen vagyok bátor a t. műépítész és mérnök urak becses figyelmüket speciális fényképezetemre felhívni; ugymint: **műépítési tárgyak, épületek, tervek** stb. fényképezetetésére, mely szakmám tökélye még senki által felül nem mulattak; munkáimnak a legmegfelelőbb kiviteléért és pontosságáért mindenkor kész vagyok felelősséget vállalni.

Magamat a nagyérdemű közönség becses jóindulatába és partfogásába ajánlva

maradtam tisztelettel

214. (7—10)

MUNKÁCSY LAJOS,
fényképész.

„LÖVYTUS“ FAVIASZ.

A hazai kertészetekben ma már kizárólag csakis ezt használják gyümölcsfák, rózsatörvek nemesítésére, beteg fák gyógyítására. — Napon nem olvad, hidegnek, esőnek ellent áll, bogarak nem bántják, a fát teljesen fedi, levegő rajta át nem hatol.

Kapható az „első erdélyi szab. vegyészeti gyárban“ LÖVY LIPÓTNÁL Kolozsvártt és TAUFER FERENCZ utódánál.

600 grammos pléhdoboz ára 1 frt 30 kr.

300 „ „ „ 85 „

150 „ „ „ 45 „

Elismerő levelek küldettek több hazai és austriai gad. akademiák és szőlőszeti iskolák által.

Kitüntetve lett a bécsi, gráci lüttichi és kolozsvári kiállításokon. — Legújabb az aradi kiállításán lett kitüntetve kiállítási éremmel.

231. (5—x)

Márvány- és Andesit Sirkő-gyár!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a kultorda-utca 9. szám alatt

KÖFARAGÓ TELEPÜNKEN

többféle márványt, ujabban pedig

fekete Andesit-követ

faragtunk és csiszoltunk, mi által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy árunk a legjutányosabbak.

Raktárunkon vannak nagy választékban: **homok-, bel- és külföldi márványok**; többféle **Granit és Syenit, Andesit, Labrador** stb. siraemlék kövek.

A t. cz. vidéki közönség kériet közvetlenül hozzánk fordulni és az utazó ügynőket mellőzni, mert azon a pénzen, a mi az ügynőknek a megkötött ügylethől jár, bőven szerezhet személyes meggyőződést a kőanyag, a munka, valamint olcsóság tekintetében.

A pontos méretek bejegyzésével rajz- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Elvállalunk mindennemű köfaragó munkákat.

NAGY TESTVÉREK,

KOLOZSVÁRTT.

245. (2—10)

ERDÉLY GYÓGYKINCSE!!!

K.-IMPÉR-RÉPÁTI

rendkívül szénsavdús és legtisztább
égyénes gyógy-savanyuviz

AZ ÉGVÉNYES SAVANYUVIZEK GYÖNGYE!

natrium)	bicarbonát	4,8241 gr	
litium)		0,0261 „	
borsavas natrium		0,1124 „	
összes szénsav 2007 ke		3 9449 „	
nem illó alkatrészek		4 2825 „	

Megbecsülhetetlen gyógyhatásu
a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomor-
bajokban, a húgyszervek összes bántal-
mainál stb.

Páratlan oldószert!
Legkitűnőbb diuretica!

Savainak szelíd hatásánál fogva, az étrend szabályozása nélkül is, bárki által folyton élvezhető.

Rendkívül dús szénsavtartalmánál fogva — igen kellemes és tartós ize, valamint a nyelvre ható éles csipőssége folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

Legegészségesebb és legkellemesebb borviz a savanyuvizlek pezsgője

A „répáti“ savanyuviz, ezen termézetes és tiszta — a maga nemében bizonyos ritha — ásványvíz-kincs, minden észszerű ivónak ugy is mint élvezeti, ugy is mint gyógyító a belszervezet összes bántalmait ellen lelkismerettel a legmeglégebben ajánlható.

Csupán egyszeri kisértet elegendő a fenti leírtatás becsületeszerű belgázolására!

A „répáti“ savanyuviz mindig friss és teljesen miniatűrű töltésben kapható KOLOZSVÁRTT: id. J. B. MISSELBACHER ur kereskedésében és minden nevezetesebb vendéglőben, továbbá megrendelhető saját szétküldési raktárában BRASSÓBAN.

Tisztelettel

66 (15—50)

a „répáti“ gyógyforrás kezelője: György József